
DATUM
2025-12-05

Skånegemensam rutin för samverkan mellan Region Skåne och de skånska kommunerna gällande utredning vid misstanke om dyslexi, dyskalkyli eller språkstörning

1. Skånegemensam rutin för samverkan mellan de skånska kommunerna och Region Skåne

Rutin för samverkan kring utredning vid misstanke om dyslexi, dyskalkyli eller språkstörning har tagits fram gemensamt av Skånes Kommuner och Region Skåne tillsammans med representanter från Region Skåne och kommunerna.

Rutinen ska fungera som ett stöd för att tydliggöra processen i samverkan mellan huvudmännen gällande utredning vid misstänkt dyslexi, dyskalkyli eller språkstörning. Rutinen gäller barn och ungdomar i ålder 6–18 år, eller till och med det att ungdomen avslutar sina gymnasiestudier. Rutinen är en beskrivning av insats från respektive huvudman när det bedöms finnas behov av samverkan mellan huvudmännen.

Rutinens utgångspunkt är att skolan tillsammans med elev/vårdnadshavare initierat behovet av logopedisk utredning. Rutinen omfattar både Region Skånes egna verksamheter och privata vårdgivare som finansieras av regionen. Region Skåne kommer att arbeta efter rutinen gentemot alla skolhuvudmän. Varje skolhuvudman och Region Skåne ansvarar för att organisera sin verksamhet efter de behov som rutinen beskriver. Utifrån den kommunala självstyrelseprincipen är detta dokument en rekommendation för samarbete mellan de skånska kommunerna och Region Skåne.

Syftet med rutinen är:

- att beskriva och tydliggöra en gemensam tvärprofessionell arbetsgång kring utredningar av misstänkt språkstörning, dyslexi och dyskalkyli
- att barn och ungdomar med misstänkt språkstörning, dyslexi eller dyskalkyli får likvärdig tillgång till logopedisk utredning
- att barn och ungdomar erbjuds logopedisk utredning inom ramen för vårdgarantin

Rutinen gäller från 2026-01-01.

Skolans uppdrag

I skollagen framgår att alla elever ska ges det stöd som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt. Elever som till följd av en funktionsnedsättning har svårt att uppfylla de olika betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som gäller, ska ges stöd som syftar till att så långt som möjligt motverka funktionsnedsättningens konsekvenser (Skollagen 3 kap. 2§)¹.

Region Skånes uppdrag

Region Skåne ska erbjuda god tillgänglighet till logopedisk utredning utifrån individens rätt att få en eventuell funktionsnedsättning kartlagd och sina svårigheter förklarade, med syfte att hitta goda strategier i livet. Hälso- och sjukvården i Region Skåne ska vara personcentrerad och ha målsättningen att alla ska få vård på lika villkor oavsett ålder, kön, social ställning och etnisk tillhörighet.

Vikten av en god psykisk hälsa

Psykisk hälsa handlar bland annat om att människor upplever sin tillvaro meningsfull, att de kan använda sina resurser, vara delaktiga i samhället och uppleva att de har förmåga att hantera livets krav. Att ha nedsatt språklig förmåga, läs- och skrivfärdighet och räkneförmåga påverkar en persons dagliga liv. Forskning har visat ett tydligt samband mellan psykisk ohälsa och att inte nå skolans uppsatta mål. En viktig förutsättning för att nå målen är språklig förståelse och uttrycksförmåga samt att kunna läsa, skriva och räkna.

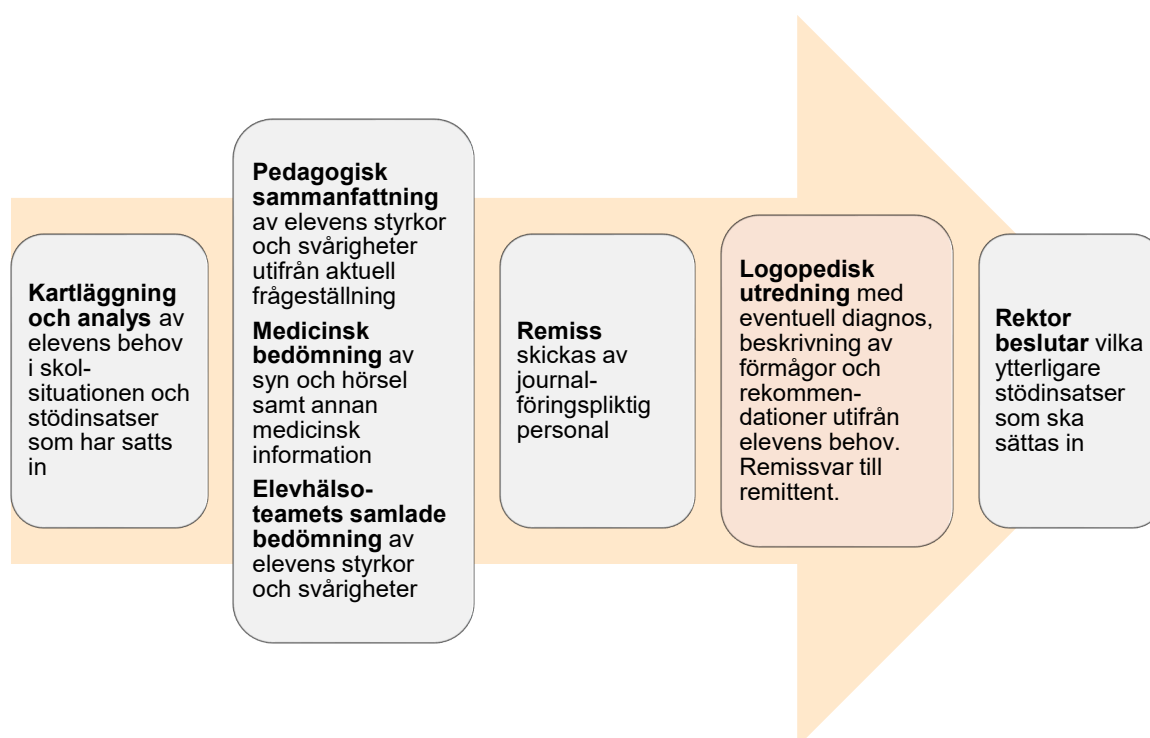
2. Arbetsgång vid utredning av misstänkt dyslexi, dyskalkyli eller språkstörning

Rutinen har sin utgångspunkt i vad som är det bästa möjliga för barnet/ungdomen. Verksamheterna ska präglas av ett barnperspektiv, vilket innebär att en vuxen så långt som möjligt ska sätta sig in i barnets situation och se barnets bästa utifrån ålder och mognad, vid alla beslut och åtgärder som rör barnet/ungdomen. Samråd ska ske vid remittering. Barn/ungdom och vårdnadshavare ska vara delaktiga i alla delar i den sammanlagda utredningen.

En tvärprofessionell utredning med hög kvalitet beskriver barnets/ungdomens förmågor ur ett pedagogiskt, psykologiskt, medicinskt och logopediskt perspektiv. Dessa perspektiv tillsammans möjliggör en samlad bedömning av styrkor och svårigheter, vilket är viktigt för individualiserat stöd i skolan. De olika perspektiven möjliggör upptäckt av alternativa eller samexisterande faktorer.

2.1 Tydliggörande av arbetsgång

Ansvarsfördelningen bygger på att skolan tillsammans med elev/vårdnadshavare initierat behovet av logopedisk utredning utifrån utfallet av de stöddinsatser som har gjorts. Gråa rutor nedan visar skolans ansvar och rosa ruta visar Region Skånes ansvar.

2.1.1 Samlad bedömning av elevens skolsituation

Elevhälsoteamets samlade bedömning omfattar medicinsk, psykologisk, psykosocial och specialpedagogisk kompetens. Bedömningen av barnets/ungdomens styrkor, svårigheter och behov i skolsituationen samt utvärdering av stödinsatser som har gjorts, ligger till grund för beslut om remiss för logopedisk utredning ska skickas.

Remiss till logopedisk utredning skrivs av journalföringspliktig yrkeskategori och ska innehålla:

- Medicinsk information med resultat från syn- och hörselundersökning, eventuell tidigare eller pågående logopedkontakt samt annan relevant medicinsk information
- Pedagogisk information utifrån den aktuella frågeställningen
- Eventuell information från kommunlogoped
- Elevhälsoteamets samlade bedömning gällande andra inlärningsrelaterade faktorer, där psykolog involveras i diskussionen. En mer omfattande psykologutredning är inte alltid nödvändig och ska endast göras om psykologen har goda skäl att tro att det gagnar eleven. Behoven av detta ser olika ut beroende på frågeställning^{2,3,4}.

Vägledning och rekommendationer kring remittering finns i Region Skånes allmänna remitteringsriktlinjer samt i regionala riktlinjer för respektive frågeställning.^{2,3,4} Vid behov kan kompletterande information begäras in från remittenten.

2.1.2 Logopedisk utredning inom hälso- och sjukvården

Region Skåne tillhandahåller utredning utifrån aktuell frågeställning. Utredningen utförs i linje med tillgängliga nationella och regionala riktlinjer.^{2,3,4,5} Remissvar skickas till remittent. Efter utredning kan logopedens sammanfattande bedömning och rekommendationer utgöra viktig information till skolans fortsatta arbete för att stödja eleven.

2.1.3 Stöd efter utredning

Efter återkoppling från den logopediska utredningen är det rektor som slutgiltigt beslutar vilka ytterligare insatser barnet/ungdomen ska få. Skolan ansvarar för pedagogiska hjälpmedel vid skolarbete. Vid behov kan läs- och skrivhjälpmedel förskrivas till hemmet i enlighet med Region Skånes hjälpmedelsanvisningar.^{6,7}

3. Ytterligare stöd till familj och skola

Skånes kompetenscentrum för elever med dyslexi och dyskalkyli (SKED), Region Skåne, är en regional verksamhet vars främsta uppgift är att öka kunskapen om dyslexi och dyskalkyli. Detta sker genom rådgivning till elev, vårdnadshavare och till skolans personal, samt genom föreläsningar och utbildningar. Kontakt med SKED initieras av elev, vårdnadshavare eller skola. (www.skane.se/sked).

Specialpedagogiska skolmyndigheten (SPSM) ger specialpedagogiskt stöd till pedagoger, arbetslag, elevhälsa, resursteam, rektorer och skolförvaltningar. Förfrågningar om stöd kan gälla alla åldersgrupper samt alla skolformer (www.spsm.se).

4. Uppföljning av rutinen

På länsövergripande nivå ansvarar Region Skåne och Skånes Kommuner för publicering, implementering och årlig uppföljning av denna rutin.

Uppföljning av rutinen görs av representanter för Region Skåne och Skånes Kommuner.

¹ Skollagen (se [Skollag \(2010:800\) | Sveriges riksdag](#))

² Regional medicinsk riktlinje för utredning av läs- och skrivsvårigheter/misstänkt dyslexi (se: [Regional medicinsk riktlinje för utredning av läs- och skrivsvårigheter/misstänkt dyslexi](#))

³ Regional riktlinje för utredning av räkneshsvårigheter, dyskalkyliutredning (se: [Regional riktlinje för utredning av räkneshsvårigheter, dyskalkyliutredning](#))

⁴ Regional riktlinje för utredningsflöden vid diagnostisering av utvecklingsrelaterad språkstörning (DLD) hos barn och ungdomar (se: [Regional riktlinje för utredningsflöden vid diagnostisering av utvecklingsrelaterad språkstörning \(DLD\) hos barn och ungdomar](#))

⁵ Kliniska riktlinjer för logopedisk utredning av läs- och skrivsvårigheter (Se: [Kliniska riktlinjer för logopedisk utredning av läs- och skrivsvårigheter](#))

⁶ Hjälpmedelsguiden ([Hjälpmedelsguiden Skåne - Vårdgivare Skåne](#))

⁷ Hjälpmedelsanvisningar – kommunikation och kognition ([Hjälpmedelsanvisningar - kommunikation och kognition - Vårdgivare Skåne](#))